

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	7 juli 2022
Agendapunt:	10
Onderwerp:	Beheer en onderhoudsplan civiele kunstwerken gemeente Bernheze 2022-2031 Vaststellen 12 ^e begrotingswijziging 2022
Portefeuillehouder:	wethouder Marius Tielemans

Heesch, 31 mei 2022

Inleiding

In 2018 heeft uw Raad het beleidsplan 'Bruggen 2018' vastgesteld. Dit beleidsplan bevatte naast de beleidsmatige uitgangspunten een beheer en onderhoudsplan. Op grond van artikel 14 van de Financiële verordening bieden wij u een actueel beheer- onderhoudsplan aan ter vaststelling.

Voorstel

Het college stelt uw Raad voor:

1. Het beheer- en onderhoudsplan civiele kunstwerken Bernheze 2022 – 2031 vast te stellen.
2. Het onderhoudsniveau voor de civiele kunstwerken op kwaliteitsniveau 'redelijk' vast te stellen;
3. Het jaarlijks budget voor de uitvoering van het klein onderhoud vast te stellen op € 10.920 per jaar;
4. Een investeringskrediet beschikbaar te stellen voor het vervangen van de brugleuningen aan de Gouverneursweg (zowel fietspaden als rijbaan) van € 35.500;
5. Het vervangen van de overige brugleuningen als investering van € 160.230,-- op te nemen in meerjarenbegroting 2024 e.v.
6. De dotatie ten behoeve van het groot onderhoud structureel verhogen met € 8.004 tot 18.500 en eenmalig € 31.750 te storten om te voorkomen dat de voorziening groot onderhoud bruggen negatief wordt en dit bedrag putten uit de reserve nog nader te bestemmen.

Argumenten

1.1. Op grond van artikel 14 van de Financiële verordening bieden wij u een actueel beheer- onderhoudsplan aan ter vaststelling

Om een indicatie te krijgen over de huidige staat van onderhoud is door een extern bureau (TechnoConsult) een onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is mede de basis voor de herijking van het beheer en onderhoudsplan.

In juli 2018 is het huidige beleidsplan bruggen vastgesteld. Dit beleidsplan bevatte voor de functie van de bruggen de volgende uitgangspunten.

1. Toegangswegen naar industrie- en of bedrijventerreinen dienen bereikbaar te zijn voor alle verkeer. Bruggen die een onderdeel vormen van deze toegangswegen dienen verkeersklasse 60 te kunnen dragen.
2. Voor de bereikbaarheid van het buitengebied dienen de in het Verkeersveiligheidsplan 1999 geprioriteerde 60 km wegen geschikt te zijn voor voertuigen klassen 45.
3. Vanwege beperkte verkeersintensiteit en doorstroomfunctie worden de overige bruggen constructief niet aangepast en wordt volstaan met een aslast beperking.

Het "Duurzaam mobiliteitsplan" geeft geen aanleiding om de in 2018 vastgestelde uitgangspunten en beleidskaders aan te passen. Deze blijven tot de herijking van dit plan dus onverminderd van kracht.

Het college streeft naar een veilige, functionele, schone en duurzame openbare ruimte tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Het kwaliteitsniveau dat het beste bij deze doelstelling

aansluit is 'redelijk', waarbij het soort onderhoud erop gericht is de kunstwerken veilig, functioneel, voldoende schoon en zo kostenefficiënt mogelijk in stand te houden.

Om tot het gewenste kwaliteitsniveau te komen en om (verdere) achteruitgang van de kwaliteit van de kunstwerken te voorkomen, dient eerst het achterstallig onderhoud worden weggewerkt. Hiervoor zijn de volgende onderhoudsmaatregelen nodig:

- het verwijderen van vervuiling door de kunstwerken periodiek te reinigen (klein onderhoud);
- constructief onderhoud door middel van betonherstelwerkzaamheden en het conserveren en vervangen van houten brugonderdelen (groot onderhoud);
- vervangen (enkele) brugleuningen vervangen (vervangingen/investeringen).

Op basis van bovenstaande uitgangspunten is er door TechnoConsult een onderzoek uitgevoerd met als doel:

- het krijgen van een actueel beeld van de onderhoud toestand van de kunstwerken
- Nieuwe inventarisatie naar aanleiding van areaal uitbreiding en uitgevoerde modificaties
- Het opstellen van een actuele meer jaren onderhoudsplanung (MJOP)

Aan de hand van dit onderzoek is het beheerplan civiele kunstwerken geactualiseerd.

Samenvatting rapportage TechnoConsult:

1. Leuning van bruggen

De meeste bruggen zijn voorzien van stalen leuning. Deze leuning zijn in grote mate bepalend voor de conditiescore en omwille van het beeld en functionaliteit is het noodzakelijk om deze brugleuningen aan te pakken.

Naar aanleiding van het onderhoudsplan 2018 zijn we inmiddels gestart met het vervangen van deze stalen leuning.

- 2020: vervangen leuning van de bruggen aan de Meerstraat en de Kersouwelaan.
- 2021: vervangen leuning bruggen aan de Watersteeg (rijbaan en beide fietspaden) de Hondstraat, Loosbroeksestraat, Kameren en de Koffiestraat (2021).
- Voor de periode 2024 t/m 2029 staan de volgende leuning geprogrammeerd:
 - Aa-Kantstraat en Oude Veghelsedijk 2024
 - Avensteinstraat – Kilsdonkseweg en Derptweg 2025
 - Lariestraat en Vorstenbosseweg 2029.

Bij het vervangen van de leuning maken we tevens gebruik van de mogelijkheid om de leuning aan te passen zodat ze voldoen aan het huidige bouwbesluit.

2. Vervuiling kunstwerken (klein onderhoud).

De huidige conditie wordt ook beïnvloed doordat veel van de kunstwerken sterk zijn vervuild door met name onkruid, algen en mosgroei.

Verder dient onderhoud te worden gepleegd op basis van het vastgestelde kwaliteitsniveau. Er wordt gekozen om een preventieve, planmatige en toestandsafhankelijke onderhoudsaanpak te hanteren. Bij toestandsafhankelijk onderhoud worden onderhoudsmaatregelen uitgevoerd wanneer het vastgestelde kwaliteitsniveau wordt overschreden. Hiervoor worden de kunstwerken vierjaarlijks geïnspecteerd. Daarnaast worden jaarlijkse (periodieke) inspecties uitgevoerd op enkele kunstwerken aan de hand van hun leeftijd. Door middel van de inspecties worden de algehele condities in kaart gebracht, bijvoorbeeld om de meerjaren onderhoudsplanung te actualiseren en onderhoudsmaatregelen naar voren of achteren bij te stellen. Hierdoor wordt er grip gehouden op de staat van de kunstwerken.

NB: Het rapport is de basis voor de onderhoudsramingen. We hebben dit op onderdelen geactualiseerd naar de marktprijzen en meerjarig doorgerekend.

1.2 Vaststellen van het onderhoudsniveau 'redelijk'.

Uitgangspunt van dit plan is om de kunstwerken op een gewenst minimum kwaliteitsniveau te brengen c.q. te houden. In dit plan wordt aangegeven de kunstwerken op het niveau 'redelijk' te brengen en in stand te houden. Bij dit kwaliteitsniveau blijven de kunstwerken veilig functioneren en zijn ze voldoende schoon. Op termijn leidt dit kwaliteitsniveau tot de laagste kosten, doordat kapitaal- en materiaalvernietiging wordt voorkomen. In geval van budgettekort kan worden gekozen om een lager kwaliteitsniveau te hanteren. Echter, als het kwaliteitsniveau structureel verlaagd wordt zullen de onderhoudskosten op termijn exponentieel toenemen doordat de levensduur van kunstwerken wordt verkort. Het kiezen van een hoger kwaliteitsniveau leidt vooral tot een betere beeldkwaliteit.

1.3 Het jaarlijks uitvoeren klein onderhoud

Uit de inspectie is gebleken dat het huidige kwaliteitsniveau in hoge mate wordt beïnvloed door aanwezige vervuiling op de kunstwerken, veroorzaakt door onkruid en algen- en mosaan groei. Om (verdere) vervuiling te voorkomen is noodzakelijk om de kunstwerken periodiek te reinigen. Periodiek reinigen zorgt ervoor dat het verouderingsproces van het kunstwerk wordt afgeremd. Vervuiling kan het verouderingsproces namelijk versnellen, doordat vocht wordt vastgehouden (rot, vorstschade) en de wortels de ondergrond aantasten. Daarnaast zorgt onkruid ervoor dat het hemelwater niet goed kan weglopen (verstopping). Dit kan leiden tot aquaplaning of gladde situaties bij vorst, waardoor letsel kan ontstaan aan gebruikers en schade aan de kunstwerken of omgeving. Op dit moment is geen budget beschikbaar voor klein onderhoud. Omdat er hierdoor minimaal klein onderhoud is uitgevoerd aan de kunstwerken, is het belangrijk dat de onderhoudsachterstand worden ingehaald. Het (verder) uitstellen van klein onderhoud naar latere jaren kan leiden tot groot onderhoud, met hogere kosten tot gevolg. Het klein onderhoud wordt uitbesteed aan derden. Het onderhoud aan de verharding nemen we, conform huidige werkwijze, mee met het onderhoud aan de wegen.

1.4 Vervangen brugleuningen brugleuningen

Uit de inspectie is gebleken dat de onderhoudstoestand van de brugleuningen in grote mate bepalend zijn voor het kwaliteitsniveau. Over het algemeen bevinden deze zich in een slechte staat; er is sprake van roest, houtrot en schades als gevolg van aanrijdingen. Het onderhoud voor brugleuningen is doorgaans zeer kostbaar, enerzijds vanwege de verkeersmaatregelen die getroffen moeten worden en anderzijds vanwege de milieuvoorschriften bij het verven en conserveren van de diverse onderdelen. Om die reden wordt voorgesteld om de meeste brugleuningen te vervangen. Daarmee voldoen we ook meteen aan de veiligheidseisen ten aanzien van het Bouwbesluit (leuninghoogte).

1.5 Uitvoeren van groot onderhoud

- 1) Veel van de betonnen verkeersbruggen komen aan het einde van hun technische levensduur of hebben deze inmiddels overschreden. Bij deze bruggen is er vaak sprake van carbonatieschade (betonschade als gevolg van roestende wapening). Het groot onderhoud is gericht op het constructief herstellen van de bruggen om daarmee disfunctioneren te voorkomen en investeringen uit te stellen. Verder is het groot onderhoud gericht op het conserveren, herstellen en vervangen van houten brugonderdelen, zoals landhoofden en leuningen. Het groot onderhoud wordt uitbesteed aan derden.

Met het vaststellen van dit beheerplan alsmede het beschikbaar stellen van de financiële middelen, wordt invulling gegeven aan het doelmatig instant houden van de civiele kunstwerken in de gemeente Bernheze. Hierbij moet worden opgemerkt dat de nieuwe fietstunnel nog niet in het onderhoudsplan is opgenomen.

Risico's

- Constructieve veiligheid

Het wordt voor gemeenten steeds belangrijker om het beheer en onderhoud van bruggen op een goede en verantwoordelijke manier in te vullen. Dit houdt onder andere in dat de constructieve veiligheid van de bruggen aantoonbaar en inzichtelijk moet zijn en dat dit door goed beheer wordt geborgd. De kunstwerken worden vierjaarlijks geïnspecteerd. Daarnaast onderwerpen we aan de hand van hun leeftijd enkele bruggen aan een jaarlijkse detailinspectie.

- Indexering als gevolg stijgende kosten

De hiervoor genoemde bedragen voor de begroting(en) zijn prijspeil 2021. De januari indexering voor Grond Weg- en Waterbouw is 9,6%. Hierbij is de explosieve prijsstijging van begin 2022 van de olieprijsen nog niet in meegenomen. Wanneer deze stijgingen daadwerkelijk invloed hebben op het onderhoud zullen wij hierover tussentijds rapporteren bij de 1ste Burap.

Kosten en dekking

Op basis van de uitgevoerde inspectie in 2021 is voor alle kunstwerken de programmering – de planning en prioriteit – van de onderhoudsmaatregelen vastgelegd in een meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Ter uitvoering van het beheer- en onderhoudsplan worden ieder jaar budgetten gereserveerd en in de programmabegroting opgenomen. Het MJOP biedt inzicht in de vereiste financiële middelen voor de instandhouding van de kunstwerken op het minimale vastgestelde kwaliteitsniveau voor de komende tien jaar. De kosten zijn exclusief staatkosten, BTW en op prijspeil 2021.

Verhoging structurele kosten :

- Op basis van het MJOP en de stand van de voorziening is een jaarlijkse dotatie nodig van € 18.500. Ten opzicht van het huidige budget betekent dit een verhoging met een bedrag van € 8.004.
- Voor het kleine onderhoud is nog niet voorzien in een regulier budget. Uit het rapport blijkt dat we hiervoor jaarlijks € 10.920 nodig is.
- De kapitaallasten voor het vervangen van de brugleuningen (35.500/15 jr) bedragen 2.367.

Deze kosten zijn in totaal € 21.291 en hebben meerjarig effect, deze nemen we mee met de begroting 2023.

Eenmalige kosten:

- Investerings voor het vervangen van de brugleuningen bedragen € 35.500. De dekking vindt plaats door jaarlijkse kapitaallasten die we opnemen in de begroting.
- Het is nodig om de voorziening groot onderhoud bruggen eenmalig aan te vullen met een bedrag van € 31.750. Dit is om te zorgen dat de voorziening niet negatief wordt. Dit bedrag putten we uit de reserve nog nader te bestemmen.

Vervolg

Over 5 jaar bieden wij een nieuw beheerplan Civiele kunstwerken aan. Hierin zijn dan ook de onderhoud- en beheerkosten voor het geluidsscherm “Zwarte Molen”, de fietstunnel Nistelrode en mogelijke nieuwe kunstwerken opgenomen.

Voor 2023 staat de actualisatie “Verkeer- en Mobiliteitsplan Bernheze” op de kalender. Wanneer dit plan hiervoor aanleiding geeft, b.v. nieuwe categorisering wegen, zullen wij ons beheerplan hierop (tussentijds) aanpassen. De consequenties hiervan nemen we mee in het besluitvormingstraject van het mobiliteitsplan.

Het jaarlijkse uitvoeringsplan ‘civiele kunstwerken’ wordt ieder jaar geactualiseerd en samen met het onderhoudsplan wegen aangeboden.

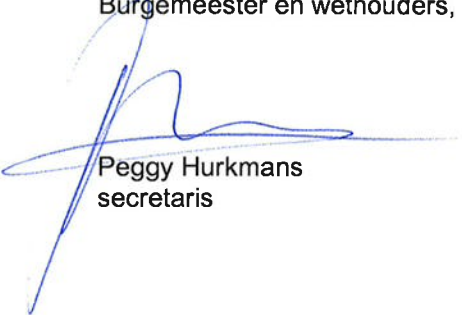
Evaluatie

Het beheer- en onderhoudsplan wordt om de vijf jaar geëvalueerd of wanneer hiertoe aanleiding is, bijvoorbeeld vaststelling nieuw Verkeer en Mobiliteitsplan.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- Beheer- en onderhoudsplan civiele kunstwerken 2022-2031
- Rapport TC51-005 "Beoordeling kunstwerken gemeente Bernheze"

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Marieke Moorman
burgemeester